

OVERZICHT GOEDGEKEURDE PROJECTEN

LEADER Waasland – oproep 2023-24

In het Waasland zijn 7 projecten goedgekeurd, die lopen van 15 mei 2024 tot en met 30 juni 2026. Het gaat om volgende projecten:

1. WASE HOUTKANTEN

Promotor: Regionaal Landschap Schelde-Durme

Copromotor: Bos+ Vlaanderen

Locatie: Sint-Gillis-Waas, Stekene, Beveren

Korte samenvatting

Dit project werkt aan meer en betere houtkanten in de open ruimte door lokale besturen en actoren te engageren en te activeren. Bestaande houtkanten worden in kaart gebracht en een gepast beheer uitgestippeld, verdwenen houtkanten hersteld en nieuwe aangeplant.

2. NATUURONTMOETINGSCENTRUM GROTE GEULE

Promotor: Natuurpunt Waasland vzw

Locatie: Beveren, Kieldrecht

Korte samenvatting

Naast het recent gerenoveerde Boothuis wordt een nieuw natuurontmoetingscentrum (NOC) aan de Grote Geule te Kieldrecht gebouwd. Dit wordt een ontmoetingsruimte voor verenigingen en scholen waar workshops, lezingen en andere activiteiten zullen plaatsvinden.

Er komt een permanent toegankelijk toilet voor rolstoelgebruikers en een rolstoelvriendelijke parking, die toegang geeft tot de wandellus van het Vingerlingenpad rond de Kleine weel.

De site wordt bovendien een toonmodel voor de mogelijkheden van ecologische bouwmaterialen (zoals bv. houtskelet- en strolembouw) en natuurinclusief bouwen (door te voorzien in een faunawand met ruimte voor o.a. kerkuil, boerenzwaluw en vleermuizen).

3. DE WASE BOSRENOVATIE - BOUWEN AAN BIODIVERSE, BLADRIJKE BOSSEN

Promotor: Bosgroep Oost-Vlaanderen vzw

Locatie: Stekene, Beveren, Sint-Gillis-Waas, Moerbeke Wachtebeke, Lochristi, Waasmunster

Korte samenvatting

Met dit project wil de Bosgroep samen met de Provincie en betrokken gemeenten 35 boseigenaars activeren en hen ondersteuning bieden bij het klimaatrobust maken van 55 hectare bos. Zij kunnen rekenen op advies op maat van hun bos, hulp bij de boswerken en de heraanplant met kloempen en hulp bij het verbeteren van de

bosbodem. Op deze manier wil dit project de bestaande naaldbossen - erg kwetsbaar door een samenspel van extreme droogte, ziektes en een verarmde bodem - zo gezonder en future proof maken, de bodemverzuring tegengaan én de biodiversiteit verhogen.

Ook zal het project via opleidingen en activiteiten de kennis over duurzaam bosbeheer met een zo divers mogelijk publiek delen, van professionals en boseigenaars tot inwoners en recreanten.

4. RANDENRIJK: FUNCTIONELE AGROBIODIVERSITEIT IN DE WASE POLDER

Promotor: Boerennatuur Vlaanderen

Copromotor: Biobest Group, Boerenbond projecten vzw

Locatie: Beveren-Waas, Sint-Gillis-Waas

Korte samenvatting

Het project heeft als doel de functionele agrobiodiversiteit (FAB) in de Wase Polder te verhogen door het aanleggen van bloeiende akkerranden en struweeltjes die natuurlijke plaagbestrijders aantrekken. Het streven is om bloemenranden te integreren in de bedrijfsvoering van boeren door de randen landbouwkundig te optimaliseren en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen te reduceren. Er worden proeven aangelegd om natuurlijke vijanden te stimuleren in drie verschillende landbouwteelten die relevant zijn voor de Wase Polder. Bovendien wordt er actief ingezet op monitoring samen met de betrokken landbouwers om de plaaginsecten en natuurlijke vijanden op te volgen. Via gebiedsgericht maatwerk wordt er zo ingezet op een win-win voor landbouw en biodiversiteit.

5. WIJ ZIJN ZAFFELARE. VERLEDEN VERWEVEN MET TOEKOMST EN HEDEN

Promotor: Avansa Regio Gent

Copromotor: Projectvereniging Viersprong

Locatie: Lochristi, Zaffelare

Korte samenvatting

Het project "Wij zijn Zaffelare: verleden verweven met toekomst en heden" stelt aan alle inwoners van Zaffelare dezelfde vraag: "Wat maakt jouw dorp tot jouw thuis?". Doorheen open gesprekken en warme ontmoetingen gaat het project op zoek naar het dynamisch erfgoed dat hen typeert. Dit zit in de handen en hoofden van mensen, heeft wortels in het verleden en evolueert mee met iedere generatie, nieuwe inwoner of enthousiasteling.

Samen met alle bewoners gaat het project op zoek naar hoe de Zaffelaarse eigenheid opnieuw een bron van verbondenheid kan vormen voor de gemeenschap, en zet het een (ver)nieuw(d)e en feestelijke dorpsbijeenkomst op poten die zowel nieuwe als gevestigde stemmen een ereplaats op het podium geeft. Dit is het startschot voor een veelstemmig verhaal, verteld door de Zaffelarenaar van vandaag en morgen.

6. ECOLOGISCHE SPEEL- EN ONTMOETINGSRUIMTE BEVEREN-ZUID

Promotor: Gemeente Beveren

Copromotor: Avansa Waas en Dender

Locatie: Beveren-Zuid

Korte samenvatting

Van een uitgeleefd speelterrein op de Kruibekesteeweg in Beveren maakt dit project samen met de buurtbewoners een aantrekkelijke speel- en ontmoetingsplaats. De indeling van het terrein gebeurt na een uitgebreid participatieproject met de hele buurt. Zo wordt de ruimte letterlijk ingedeeld naar de wensen en de dromen van de buurt. Een biodivers, water- en droogteresistent vrijetijdsplein waar bewoners terecht fier op kunnen zijn.

7. KLEIBEK: VOEDING EN VOELING

Promotor: Kleibeek

Locatie: Sint-Gillis-Waas, Sint-Pauwels

Korte samenvatting

Biotuinderij Kleibeek kiest voor verbreding en maakt van haar groene site een warme ontmoetingsplek voor buurtbewoners en bezoekersgroepen.

In samenwerking met creatieve professionals en in overleg met lokale voorzieningen worden enkele verbindende activiteiten uitgewerkt die het belang van gezonde voeding en natuurbeleving voor het algemeen welzijn onderstrepen.

In een eerste fase worden de activiteiten uitgeprobeerd, daarna maken ze deel uit van de dagelijkse werking van Kleibeek en kan je de activiteiten boeken via de website. Er worden samenwerking gesmeed om kwetsbare doelgroepen te bereiken en activiteiten 'op maat' te ontwikkelen.

Andere landbouwbedrijven kunnen te rade bij Kleibeek voor advies over het creëren van maatschappelijke meerwaarde.

LEADER Vlaamse Ardennen tot Dender – oproep 2023-24

In de Vlaamse Ardennen tot Dender zijn 17 projecten goedgekeurd, die lopen van 15 mei 2024 tot en met 30 juni 2026. Het gaat om volgende projecten:

1. HERBESTEMMING SINT-BAVOKERK BAAIGEM

Promotor: Gemeente Gavere

Locatie: Baaigem, Gavere

Korte samenvatting

Op korte termijn willen we de kerk voorzien van een basisuitrusting, zodat iedereen de kans krijgt om de mogelijkheden die deze bijzondere plek te bieden heeft te ontdekken. Op lange termijn streven we naar een boeiende en veelzijdige herbestemming van de kerk, die zorgt voor een levendige dorpsdynamiek en een sterke sociale cohesie in het charmante Baaigem.

2. RUIMTE VOOR SCHELDEKOUTER

Promotor: SAAMO Oost-Vlaanderen

Locatie: Ronse

Korte samenvatting

De publieke ruimte rond de vernieuwde woningen komt gefaseerd vrij de komende jaren. SAAMO test met de bewoners, hun wensen voor die ruimte uit, door tijdelijke invulling. Zo creëren we samen met bewoners en partners snel plaats voor rust, ontmoeting, sport en spel. Gedurende de projecttermijn krijgt ook het definitieve infrastructuurplan vorm, met input van de bevindingen uit onze bevestigingen en ruimtelijke experimenten. Hierdoor krijgen we, op langere termijn, een gedragen duurzame inrichting van de buitenruimte, alsook een nieuw buurtcentrum op maat van bewoners en partners.

3. ROND DE KERKTOREN

Promotor: Avansa Vlaamse Ardennen - Dender vzw

Copromotor: VARIANT

Locatie: Zottegem, Maarkedal

Korte samenvatting

Met het project Rond de kerktoren gaan 2 kerkgebouwen teruggegeven worden aan de lokale gemeenschap en worden ze opengesteld voor een multifunctionele bestemming. Samen met het kerkbestuur, lokaal bestuur en geëngageerde burgers gaan Avansa Vlaamse Ardennen-Dender en VARIANT een traject doorlopen om het draagvlak en betrokkenheid rond het kerkgebouw te vergroten en de cultureel erfgoed waardering te verhogen. Na 2 jaar gaan beide kerken een visie hebben over de nieuwe toekomst en functie van het gebouw en is er een actieplan waarmee de lokale bewonersgroep verder mee aan de slag kan.

4. OPTIMALISEREN KORTE KETEN TRANSPORT EN LOGISTIEK

Promotor: De Schapenmelkerij, Brakel

Locatie: Vlaamse Ardennen tot Dender

Korte samenvatting

Dit project wil een ophaalronde organiseren bij het merendeel van de huidige lokale toeleveranciers van Voedselteams (dat halfweg 2024 de boeken neerlegt), zodat op korte termijn hun afzet en voortbestaan wordt verzekerd.

Tegelijk wordt gewerkt aan de uitbreiding van deze afhaalronde bij andere korte keten producenten uit de doelregio, zodat het korte keten assortiment aanzienlijk wordt versterkt en nieuwe producenten de kans krijgen zich aan te sluiten bij het netwerk. Na afloop zal het project opvolging kennen en verder gezet worden via het EIP- Korte keten transport Oost-Vlaanderen, dat intussen de nodige beheersstructuur en logistiek op poten heeft gezet om dit alles te bestendigen.

5. EEN GROENBLAUWE OASE IN HAALERT

Promotor: Lokaal bestuur Haaltert

Copromotor: Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

Locatie: Haaltert

Korte samenvatting

Door de recente aankoop van twee bospercelen in Haaltert centrum ontstaat de mogelijkheid tot het inrichten van een blauwgroene oase. Tezamen met een aantal andere percelen in gemeentelijk eigendom die de bestemming parkgebied hebben, ontstaat een ruime projectzone die beschikbaar is om de dorpskern van Haaltert verder blauwgroen in te richten en recreatief te ontsluiten. Daarbij denken we aan het voorzien van speelnatuur, het opwaarderen van de beekvallei door het afbreken van allerlei constructies, het versterken van leefgebied voor soorten, het aanleggen van wandelpaden, het aanbieden van natuureducatieve mogelijkheden voor scholen in de buurt... Ook wordt ernstig gedacht om de beek op deze percelen terug te laten meanderen, al dan niet gecombineerd met de integratie van een natuurlijke waterbuffer. Via een participatief luik met de bewoners en verenigingen willen we de wensen voor de concrete inrichting van de site in kaart brengen. De projectaanvraag omvat bijgevolg het concreet vormgeven van het inrichtingsproject, en de uitvoering. Daarnaast is het de wens van de projectpartners om het reguliere beheer in handen te geven van een op te starten beheergroep van lokale bewoners. De gemeente zou daarin dan ondersteunend werken voor taken die niet door burgers kunnen worden uitgevoerd of eventuele toekomstige grotere ingrepen die nodig zijn.

6. DIVERSI-PEUL: WAARDEKETENS MET LOKAAL GEPRODUCEERDE PEULVRUCHT-EN ONDERSTEUNEN AGROBIODIVERSITEIT

Promotor: Boerenbond Projecten

Copromotor: EIGEN VERMOGEN VH INSTITUUT VOOR LANDBOUW- EN VISSERIJONDERZOEK

Locatie: Vlaamse Ardennen tot Dender

Korte samenvatting

Dit LEADER-project beoogt nieuwe kansen te scheppen voor landbouwers door peulvruchten te integreren op hun bedrijven, wat bijdraagt aan de agrobiodiversiteit in de regio. Ondanks de voordelen van peulvruchten voor de omgeving ervaren landbouwers drempels vanwege gebrek aan kennis en lokale afzetmogelijkheden. Binnen dit LEADER-project wordt expertise gebundeld om in de regio kennis op te bouwen over dit gewas en tegelijk afzetmogelijkheden te ontwikkelen via hoeveslagerijen. Het idee om nieuwe hoeveproducten te maken die deels uit vlees en deels uit peulvruchten bestaan, ontstond tijdens een "Dinner Hack" waar de Zwalmbeekhoeve andere spelers uit de voedingsketen uitdaagde om nieuwe waardeketens te bedenken met lokale peulvruchten. Dit idee willen we nu realiseren. Het project omvat onder meer informatiebijeenkomsten, demovelden, workshops voor hoeveslagers, en het organiseren van een lerend netwerk voor landbouwers. Experts zullen ondersteunen bij kostprijsberekening, gewaskeuze, voedselveiligheid, en het opzetten van succesvolle samenwerkingsverbanden.

7. T VERRE LAND

Promotor: 't Verre Land

Locatie: Ronse

Korte samenvatting

't Verre Land engageert zich om een stuk landbouwgrond om te toveren tot een inspirerende mooie groene ontmoetingsplek waar kinderen en volwassenen naartoe kunnen komen om te participeren, te beleven en te genieten en op een zinvolle, educatieve en gezond-makende manier zich te verbinden met de natuur en elkaar via natuurlijke biodynamische landbouw, voedselproductie, natuur- en landschapsbeleving en ambacht. Het stuk grond is eigendom en maakt deel uit van het schooldomein van De Ringelwikke Landelijke Steinerschool Ronse. In een eerste fase (deze Leader-projectfase) zal er door vrijwilligers die zich vanuit het netwerk van de school verenigd hebben (aangevuld met eenieder die zich wil engageren voor dit doel) gewerkt en geïnvesteerd

worden in de landschapsinrichting, beplanting, uitrusting en ontwikkeling van het stuk grond. In een tweede fase zullen dan allerlei educatieve workshops, (school)activiteiten en evenementen georganiseerd worden mbt natuurlijke landbouw, tuinieren, ambachten natuurbeleving en verwante activiteiten. Alles in het kader de verbinding tussen mens en natuur te creëren, faciliteren en bevorderen voor uiteenlopende doelgroepen als schoolkinderen, jongeren en volwassenen.

8. HET KUNSTUUR OUTDOOR

Promotor: BOS+ Vlaanderen

Locatie: Maarkedal

Korte samenvatting

Met Het Kunstuur Outdoor laten we de Vlaamse Ardennen schitteren als een levend kunstwerk. We plaatsen kwaliteitsvolle reproducties van schilderijen van de bekende landschapsschilder Valerius De Saedeleer langsheen een route waar diezelfde vergezichten (deels) bewaard zijn gebleven. Zo zetten we de kenmerkende streekeigen elementen van de Vlaamse Ardennen letterlijk in de kijker. Net zoals in de succesvolle tentoonstellingsreeks 'Het Kunstuur' vertelt een toegankelijke audioguide persoonlijke verhalen die een brug slaan tussen het verleden en het heden. Waar mogelijk herstellen we waardevolle kleine landschapselementen zoals houtkanten en bomenrijen. Op een vijftal plekken voegen we bovendien hedendaagse kunstwerken uit lokaal hout toe die verwijzen naar het historische werk. De dialoog die zo ontstaat tussen heden en verleden, tussen schilderij en landschap, tussen verhaal en kunstwerk zet ook aan tot denken over klimaatverandering en biodiversiteitsverlies. We moedigen alle deelnemers ook aan om zelf een bijdrage te leveren met een plant- of zaaiactie.

Het project wordt gekenmerkt door het gebruik van natuurlijke materialen, de eenvoud en diversiteit van het ontwerp, de integratie met bestaande elementen in de omgeving, het herstellen van waardevolle natuur en de betrokkenheid van verschillende partners, waaronder de omwonenden. Dit alles benadrukt het duurzame karakter van het project.

9. UITBOUW BELEVINGS-CENTRUM STOKERIJ VAN DAMME "PROEF EN BELEEF VAN KORREL TOT BORREL"

Promotor: SVD AGRI

Locatie: Oosterzele

Korte samenvatting

Stokerij Van Damme, een multifunctionele ontmoetingsplek, onderscheidt zich als een bijzondere totaalervaring in de Vlaamse Ardennen.

Met focus op duurzaamheid en erfgoed willen we een extra dimensie toevoegen aan onze bezoekerservaring, waarin we niet alleen het verhaal van de laatste en oudste landbouwstokerij van de Benelux vertellen, maar ook het rijke landbouwverleden van de streek.

Dit ambitieuze project omvat de creatie van een innovatief, informatief, actief en educatief belevingscentrum, geworteld in ons uniek gesloten kringloopsysteem "van korrel tot borrel", en strekt zich uit tot een toeristische hub van de Vlaamse Ardennen in samenwerking met lokale en bovenlokale partners. Door te fungeren als toeristisch infopunt met aantrekkelijke openingstijden, ruime parkeergelegenheid, laadpunten en een focus op wayfinding, willen we diverse doelgroepen aantrekken en ambassadeurs maken die ons erfgoed en landbouwverhaal verspreiden.

Samen met Toerisme Vlaamse Ardennen, Erfgoed Viersprong, Erov, Cultuurregio Route 42 en de gemeente Oosterzele versterken we niet alleen de lokale streekidentiteit, maar dragen we ook bij aan het borgen van waardevolle vakkennis en erfgoedwaarden.

10. VERBINDING TUSSEN BOER EN ZORG

Promotor: Zorgband Leie en Schelde

Copromotor: EIGEN VERMOGEN VH INSTITUUT VOOR LANDBOUW- EN VISSERIJONDERZOEK, Provinciaal Extern Verzelfstandigd Agentschap in privaatrechtelijke vorm Economische Raad voor Oost-Vlaanderen

Locatie: Merelbeke

Korte samenvatting

We willen lokale landbouwers connecteren met de zorgorganisatie Zorgband Leie en Schelde, en meer specifiek de catering van het woonzorgcentrum (WZC) in Lemberge. Voor de landbouwers betekent dit een afzet- en communicatiekanaal voor en over hun producten naar een cateraar, de bewoners en hun familie (bezoekers). Voor het WZC betekent dit een extra toets/dimensie voor de maaltijden.

11. VERBETERDE WATERKWALITEIT IN HET BRONGEBIED VAN DE VLAAMSE ARDENNEN

Promotor: Viaverde vzw

Locatie: Vlaamse Ardennen tot Dender

Korte samenvatting

In de Vlaamse Ardennen zijn er redelijk wat grachten en beken met een nitraatoverschrijding in het oppervlaktewater als gevolg van nitratrijk grondwater uit bronnen. Het gaat om beken waar de nitraatconcentraties ter hoogte van het MAP-meetpunt vooral in de zomer hoger zijn dan 50 mg nitraat/l en de jaargemiddelde nitraatconcentratie hoger is dan 18 mg nitraat/l. Deze periodiek hoge concentraties in de zomer zijn te wijten aan de instroom van nitratrijk grondwater uit bronnen die dagzomen in het valleigebied. Land- en tuinbouwers krijgen omwille van deze ontoereikende waterkwaliteit strengere bemestingsmaatregelen opgelegd. In deze specifieke omstandigheden (aanrijking door nitratrijke bronnen) hebben deze maatregelen echter een beperkt effect. Met een pilootopstelling van een Moving Bed BioReactor (MBBR) beoogt dit Leaderproject de stikstofverwijdering uit oppervlaktewater door biologische denitrificatie. Met een propere beek worden niet alleen een groen MAP-meetpunt, maar ook meer biodiversiteit én een bijdrage aan innovatieve, duurzame landbouw gerealiseerd.

12. GOET TE QUABEKE; EEN VISIE OP VRIJKOMENDE HISTORISCHE SITES IN OPENBAAR BEZIT

Promotor: Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

Locatie: Lierde

Korte samenvatting

Het project "Goet te Quabeke" streeft naar de revitalisatie en duurzame ontwikkeling van een historische hoeve en haar omringende landbouwgronden. Door middel van diepgaand onderzoek, participatie van belanghebbenden en een focus op ecologisch, cultureel en bouwkundig erfgoed, willen we een hedendaagse visie op klimaatbestendige landbouw en natuurbehoud integreren. Het project omvat een gestructureerd

proces van voorbereiding, onderzoek, stakeholderbetrokkenheid, ontwikkeling en implementatie, met als doel een duurzame en veerkrachtige toekomst voor het gebied te waarborgen. Samen met lokale overheden, buurtbewoners, landbouwers en andere partners streven we naar een integrale aanpak die visie geeft op de historische en landschappelijke waarde van het gebied en het zo behoudt en versterkt. Dit project biedt niet alleen een kans om het erfgoed te behouden, maar ook om een inspirerend voorbeeld te zijn voor vergelijkbare initiatieven in de regio.

13. VAN TRONK TOT SNIPPER

Promotor: Boerennatuur Vlaanderen

Copromotor: Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen, Boerenbond, Opdrachthoudend samenwerkingsverband Land van Aalst voor Milieu

Locatie: Geraardsbergen

Korte samenvatting

Met het project willen we in de gemeente Geraardsbergen een lokale keten opzetten voor houtsnippers afkomstig van het beheer van knobomen van landbouwers. Door te werken aan efficiëntie en door de bekomen beheerresten lokaal te vermarkten, willen we de beheerkost kostendekkend krijgen. De logistieke trein van beheer (knotten, bijwerken en transport) en verwerking (hakselen, zeven, drogen, ... wordt uitgewerkt. Daarnaast zoeken we ook lokale afzetmogelijkheden voor de bekomen biomassa (als biomassa in verwarmingsketels, mulchmateriaal in openbaar groen, beddingmateriaal voor loop- en wandelpaden, middellange tot lange koolstofopslag in bodems, ...). Op deze manier trachten we eveneens het karakteristieke landschap van de regio behouden.

14. SINT-VINCENTIUSKAPEL: EEN PLAATS VOOR RUST EN SAMENKOMST

Promotor: Gemeentebestuur Maarkedal

Locatie: Maarkedal

Korte samenvatting

De Sint-Vincentiuskapel is een prachtige kapel uit de twaalfde eeuw gelegen bovenaan de Kapelleberg in Maarkedal. Het is een belangrijke landschapselement voor de inwoners van Maarkedal, maar ook voor alle bezoekers aan de gemeente. Met de leadersubsidie hoopt gemeente Maarkedal in samenwerking met zijn inwoners de kapel te herstellen en zo bezoekers een aangename ervaring te geven tijdens hun bezoek aan de kapel en omgeving. Er worden ook lokale kunstenaars betrokken om de kapel in te richten als tentoonstellingsruimte, dat geeft de kapel een nieuwe, frisse invulling.

15. MOBIMAATWERKERS

Promotor: Netwerk Duurzame Mobiliteit vzw

Copromotor: Solva, TRAGE WEGEN, Autodelen.net, Vlaams Netwerk Autodelen, Mpact

Locatie: Oosterzele, Herzele, Zottegem

Korte samenvatting

Met ons project MobiMaatwerkers bieden we een antwoord op de uitdagingen die er zijn op vlak van mobiliteit in de Vlaamse Ardennen. We brengen bedrijven, burgers, organisaties en gemeentebesturen bijeen om samen te werken aan concrete oplossingen voor mobiliteit in de plattelandscontext van de Vlaamse Ardennen. Bottom-up versterken we de landelijke dorpskernen van de regio en zorgen we voor voldoende en efficiënte duurzame mobiliteit van de mensen die er wonen. Heel concreet leveren we met drie gemeentelijke werkbanken een mobiliteitsoplossing op maat af. We inspireren gemeentebesturen met een aantrekkelijke publicatie. We bundelen de verworven inzichten in het project in een duidelijk rapport dat wordt overgemaakt aan beleidsmakers.

16. BNB BOSSEN - BRON- EN BEEKBEGELEIDENDE BOSSEN ALS DRAGERS VAN HET GROENBLAUWE NETWERK

Promotor: Bosgroep Oost-Vlaanderen vzw

Locatie: Vlaamse Ardennen tot Dender

Korte samenvatting

Bron- en beekbegeleidende bossen vormen de ruggengraat van het groenblauwe netwerk in de Vlaamse Ardennen en Denderstreek. Hierdoor vormen zij heel belangrijke stapstenen die soorten kunnen gebruiken als refugium tijdens hun migratie tussen de grotere natuurkernen. Belangrijke voorwaarde hierbij is evenwel dat de basiskwaliteit voldoende hoog is, wat nu vaak een probleem vormt.

Via dit project zullen natuurinrichtingswerken zoals bv. aanleg van bosranden, struiklagen of poelen uitgevoerd worden in dergelijke bron- en beekbegeleidende bossen. Complementair daaraan zullen landbouwers gemotiveerd worden om op de aangrenzende akkerranden bloemstroken in te zaaien.

De combinatie van dergelijke kleinschalige ingrepen die elkaar versterken, heeft niet enkel een positieve invloed op de globale natuurkwaliteit van deze stapstenen, maar helpt ook om conflictsituaties die voortvloeien uit de randwerking tussen dergelijke bosjes en het omliggend agrarisch landschap te beperken.

Binnen het project wordt ook een 'Code goed Nabuurschap' uitgewerkt met tips en tricks over hoe dergelijke bron- en beekbegeleidende bossen best beheerd worden en hoe de randzone optimaal ingericht wordt, zowel vanuit ecologisch als vanuit functioneel standpunt. Aan de hand van een sensibiliseringscampagne en een vormingsmoment zal er info verspreid worden over belang van deze landschapsbosjes als dragers van het groenblauwe netwerk en over hun potenties tot het leveren van verschillende ecosysteemdiensten.

17. BIJZONDER OOSTERZELE

Promotor: Boerderijklassen vzw

Locatie: Oosterzele

Korte samenvatting

Het Leaderproject Bijzonder Oosterzele zorgt ervoor dat de gemeente Oosterzele het voortouw neemt inzake het totale bijenverhaal in de Vlaamse Ardennen. Boerderijklassen VZW zorgt naast alle gemeentelijke faciliteiten voor een interactieve kenniservaring voor verschillende doelgroepen. Door het zelf ontdekken, oplossen en uitzoeken van bijenpuzzels en multi-actieve elementen, zorgen we voor een grotere bewustwording van het moeilijke leven van de honingbij. De levensechte ervaringen op de boerderij, de naverwerking in de klas en de verspreidbare escaperoom versie zorgen ervoor dat dit project niet enkel gedragen wordt in de Vlaamse Ardennen maar ook de hele Vlaamse regio kan bestuiven. Deze escaperoom is dus een honingzoete multiplicator; we vergroten de bijenliefde in elke hart.

LEADER Meetjesland – Leievallei – oproep 2023-24

In Meetjesland - Leievallei zijn 14 projecten goedgekeurd, die lopen van 15 mei 2024 tot en met 30 juni 2026. Het gaat om volgende projecten:

1. ZORGZAAM THUISKOMEN IN DE NATUUR

Promotor: Natuurpunt Meetjesland

Locatie: Meetjesland

Korte samenvatting

Werken en beleven in de natuur bevordert het fysieke, sociale en mentale welbevinden. Dit geldt zeker voor jongeren en volwassenen die een traject volgen in een zorginstelling. Daarom gaan we samen met 3 zorginstellingen aan de slag op werkdagen, belevingsmomenten en plantacties. Zo werken we samen aan meer biodiversiteit en een goede mentale gezondheid. Met dit project leggen we de basis voor wat een stevige samenwerking op de lange termijn moet worden tussen natuurverenigingen en zorginstellingen.

2. DUURZAAM WATERGEBRUIK OP HET LANDBOUWBEDRIJF

Promotor: Viaverda (vroeger Proefcentrum voor Sierteelt)

Locatie: Meetjesland

Korte samenvatting

De Meetjeslandse landbouwsector heeft de voorbije jaren ernstig geleden onder de droogteproblematiek. Het regionaal Meetjeslandse klimaatadaptatieplan toont aan dat de effecten van de klimaatverandering in de komende decennia nog zullen toenemen en dat dit ernstige negatieve gevolgen voor de landbouwsector met zich mee zal brengen.

Via dit project willen we onze Meetjeslandse en bij uitbreiding Oost-Vlaamse landbouwsector inspireren, ondersteunen en begeleiden om oplossingen in het kader van rationeel waterbeheer te vinden en te realiseren door concrete voorbeeldbegeleidingstrajecten te faciliteren.

Deze begeleidingstrajecten zijn noodzakelijk om onze landbouwsector op een economisch en ecologisch duurzame manier te laten ontwikkelen en haar veerkrachtig te maken tegen de negatieve gevolgen van de klimaatverandering. De kennis en ervaring die uit deze begeleidingstrajecten voortvloeit wordt via bedrijfsbezoeken, studiedagen en op generieke wijze gedeeld met de ruimere Oost-Vlaamse landbouwsector.

3. LUISTER, SNUISTER EN FLUISTER: ZACHT E ONTMOETINGEN VOOR, DOOR EN TUSSEN MENSEN

Promotor: Stad Deinze

Locatie: Deinze (Zeveren, Vinkt en Meigem)

Korte samenvatting

Met het project 'Luister, snuister en fluister' zetten we in op zachte ontmoetingen voor, door en

tussen mensen in drie landelijke dorpen in Deinze: Zeveren, Vinkt en Meigem. Het project omvat de ontwikkeling van drie luisterwandelingen met podwalk of ergoedapp, die op een cocreatieve manier met de inwoners en diverse partners via storytelling worden uitgebouwd.

De kerngedachte bij deze wandelingen is 'verbinding': verbinding door verhalen, verbinding door en met natuur, verbinding door erfgoed, verbinding tussen mensen, verbinding met het dorp en met de gemeente. Om dit doel te bereiken starten we een participatieve trajectbegeleiding op met bewonersgroepen, investeren we in luistertechnologie en infrastructuur, voorzien we extra ontharding en vergroening op ontmoetingsplekken, en organiseren we diverse gemeenschapsvormende activiteiten met verschillende doelgroepen naar aanloop van of ter promotie/communicatie van de luisterwandelingen om onze regio ook toeristisch op de kaart te zetten.

Door een samenwerking met 'We are all ears' van Evy Gruyaert besteden we bovendien aandacht aan het 'wel-zijn' van mensen, omdat we in een wereld van polarisering en digitalisering begrippen als sociale cohesie en inclusie op de voorgrond willen plaatsen.

4. (ON)KRUID VAN BOEREN VOOR DE SAMENLEVING

Promotor: (on)Kruid

Locatie: Meetjesland (Lievegem, Eeklo, Deinze)

Korte samenvatting

"(on)kruid van boeren voor de samenleving" is een project dat samen met lokale boeren de biodiversiteit wil verhogen door meer inheemse kruiden en bloemen te zaaien. Deze (on)kruiden trekken talrijke bijen, vlinders, vogels en insecten aan en zijn ook heerlijke smaakmakers voor kruidenthee. Het project wil de teelt en de verwerking van de kruiden tot kruidenthee en andere producten optimaliseren. Lokale sociale ateliers helpen met het verpakken van de kruidenthee en samen met partners worden verschillende activiteiten georganiseerd, zoals meewerkdagen, proeverijen en vormingen, om meer mensen met dezelfde interesse bij elkaar te brengen en zo de biodiversiteit te stimuleren. Doe je mee?

5. MOBILITEIT, EEN UITDAGING VOOR HET PLATTELAND

Promotor: Plattelandscentrum Meetjesland

Locatie: Meetjesland – Leievallei

Korte samenvatting

Het nieuwe vervoersplan van De Lijn en de daarbij horende mobiliteitsvisie brengen grote veranderingen met zich mee voor de plattelandsmobiliteit, waarbij de vervoersarmoede in de landelijke gebieden dreigt toe te nemen. Dit project streeft naar oplossingen door samen te werken met lokale gemeenschappen, met bijkomende aandacht voor kwetsbare groepen, en richt zich hierbij specifiek op de 'last mile' van verplaatsingen in vijf dorpen. Het omvat een cocreatief proces van identificatie van behoeften tot implementatie van oplossingen, met een signalerende rol naar overheden. Daarnaast wordt gewerkt rond betrokkenheid van inwoners met de Hoppinpunten, die centraal staan in de last mile verplaatsingen.

6. ARTIESTEN IN RESIDENTIE

Promotor: Plattelandscentrum Meetjesland
Locatie: Meetjesland – Leievallei

Korte samenvatting

Het project 'Artiesten in Residentie' bevordert samenwerking tussen kunstenaars en plattelands-actoren met als doel de lokale trots te stimuleren. Plattelandscentrum Meetjesland en projectpartners wil vier creatieve participatietrajecten opzetten, elk met één kunstenaar per gemeente. Kunstenaars verblijven tijdelijk op locatie en werken in participatie met de lokale gemeenschap aan een artistieke realisatie, geïnspireerd door het dorp en de dorpsbewoners en met focus op de lokale identiteit. Diverse doelgroepen worden betrokken om culturele participatie te vergroten. De projectlocaties zijn Sint-Laureins, Provinciaal Streekcentrum Huysmanhoeve, Nazareth & De Pinte. Het project streeft naar duurzame sociale relaties en onderlinge inspiratie, zowel intern onder kunstenaars als extern door het delen van resultaten binnen de regio en het aanmoedigen van soortgelijke initiatieven elders.

7. ENERGIE AUTONOMIE IN LOKALE PLATTELANDSGEMEENSCHAPPEN

Promotor: Volterra
Locatie: Meetjesland

Korte samenvatting

In het project 'Energie autonomie in lokale plattelandsgemeenschappen' wil Volterra samen met het Algemeen Boerensyndicaat en andere boerenorganisaties de energietransitie in de landelijke regio van het Meetjesland versnellen door lokaal opgewekte energie voor iedereen toegankelijk te maken via collectieve productie en consumptie. Door een aanzienlijke verhoging van de productie van lokaal opgewekte groene stroom, slimme distributie en het beheer als een collectieve voorziening leiden onze inspanningen finaal tot lagere energie- en netkosten.

Vanuit dit uitgangspunt willen wij plattelandsbewoners helpen en ondersteunen om gedeeltelijk zelf in onze energiebehoefte te voorzien, en tegelijk onbenutte (dak)oppervlakte in te zetten voor een maatschappelijk doel. We willen niet alleen lokaal energie produceren, maar ook zo veel mogelijk de opgewekte energie terplaatse gebruiken. Als stapsteen om onafhankelijk te worden van de externe (inter)nationale energievoorziening. Plattelandsbewoners en bedrijven worden ontzorgd in de begeleiding naar meer duurzame energie en een energie autonome regio. Participatie in energieprojecten met een eigen identiteit en streekgebondenheid zorgt ook voor een groter draagvlak. Wij hopen samen werk te kunnen maken van onze gedeelde ambities en via een Leader project een toekomstbestendig, klimaatneutraal Meetjesland mee te helpen faciliteren.

8. TOEGANKELIJKE ONTMOETINGS- EN SPEELZONE KLOOSTERSTRAAT MACHELEN

Promotor: Gemeente Zulte
Locatie: Machelen

Korte samenvatting

De gemeente Zulte wenst in het centrum van de deelgemeente Machelen een inclusieve ontmoetings- en speelzone te creëren met drempelvrije wandelpaden, aangepast meubilair en speeltuigen door middel van een participatietraject waar verschillende partners en de omwonenden betrokken worden bij het ontwerp.

De ontmoetings- en speelzone wordt zichtbaar en toegankelijk gemaakt van aan 3 zijdes rond de projectzone met als doel de wandelaar, fietser, senior, burger die een kleine boodschap doet in de krantenwinkel, gezin met kinderen... uit te nodigen om de site binnen te wandelen en er te vertoeven in het groen, de schaduw van de

bomen of een picknick te nuttigen al dan niet terwijl de kinderen aan het spelen zijn.

De speelzone wordt opgesplitst in een zone voor de allerkleinsten tot 10 jaar met aangepaste speeltuigen voor minder mobiele kinderen en een +10 jaar speelzone. De ontmoetingsplek wordt uitgerust met aangepaste picknickbanken voor mindervaliden en drempelvrije wandelpaden doorheen de hele zone en 2 petanquevelden, verweven tussen een bloemenrijk grastapijt waarmee meteen ook wordt ingezet op een voorbeeldproject voor de burger d.m.v. een netto-ontharding van 300 m² en een vergroting van de biodiversiteit.

De hele zone wordt ingericht volgens de geest van Roger Raveel, de kunstenaar die hier geboren en getogen was en een grote cultuurhistorische waarde heeft voor Zulte.

9. HUBSAKEE!

Promotor: Wijkcentrum De Kring

Locatie: Eeklo (en omliggende gemeenten)

Korte samenvatting

Hubsakee!' is een nieuw concept van ontmoeting voor (kwetsbare) Meetjeslandse ouders met jonge kinderen (0-12 jaar). In de werking staat ontmoeting centraal : het is een plek waar (kwetsbare) ouders even tot rust kunnen komen, in contact komen met andere ouders, met vrijwilligers, met professionele medewerkers; een plek waar ouders worden geïnformeerd over rechten; een plek waar ouders worden geschakeld naar passende hulp/dienstverlening indien nodig; een plek waar ouders/kinderen een pc kunnen gebruiken; een plek waar een laagdrempelig activiteiten aanbod wordt uitgebouwd voor ouder/kind; een plek van waaruit de bestaande materiële dienstverlening makkelijk toegankelijk is en optimaal kan worden benut.

Het materieel aanbod van kinderfietsen, babykledij, kamp(eer)materiaal en speelgoed wordt aangeboden en georganiseerd vanuit een circulair deelsysteem. Hubsakee! wordt mee vorm gegeven vanuit een (te bouwen) sterk partnernetwerk van (regionale) welzijns- en gezondheidsorganisaties.

10. BOERENMARKT KAPRIJKE

Promotor: Stichting Lodewijk De Raet

Locatie: Meetjesland

Korte samenvatting

De Boerenmarkt, waar het leven en werken op het platteland beleefd wordt, zichtbaar maakt en gewaardeerd wordt zodat mens en initiatief zich gesterkt voelt. Boerenmarkt Kaprijke wil er mee voor zorgen dat het goed wonen, werken en leven is in Kaprijke en omstreken. De Boerenmarkt heeft ondertussen een reguliere werking maar is nog te kwetsbaar. Als er een aantal sleutelfiguren wegvallen, is het voortbestaan van de Boerenmarkt in gevaar. Daarom willen we met dit project de werking te bestendigen. We willen dit enerzijds doen door in te zetten op markttuitbreiding. We mikken vooral op een aanvullend aanbod van de huidige standhouders. We gaan hiervoor in overleg met de huidige standhouders, contacteren proactief potentiële standhouders en zoeken, indien nodig, naar drempelverlagende mogelijkheden om hun aanbod op de Boerenmarkt te krijgen.

Anderzijds willen we ook verder bouwen aan de gemeenschap. We maken verbinding met diverse actoren uit het Kaprijkse ecosysteem. We richten een aantal testcases op voor mogelijke samenwerking. Door elkaar beter leren kennen, in te spelen op elkaars noden, uitdagingen, sterktes zijn we ervan overtuigd dat we tot duurzame samenwerkingen kunnen komen die versterkend werken voor de Boerenmarkt en voor de gemeenschap.

11. TOEGANKELIJKE NATUUR- EN LANDBOUWEDUCATIE IN DE PINTE

Promotor: Proefboerderij d'Heerlijkheid vzw

Locatie: De Pinte

Korte samenvatting

Tussen mei 2024 en juni 2026 bouwen we Hof Ter Waele om tot een biologische natuureducatieve boerderij, met een hoevewinkel, landbouwmuseum en workshop-, ontmoetings- en vergaderruimtes voor buurtbewoners. Dit doen we samen met de gemeenschap (vb. buurtbewoners, scholen, verenigingen en zorggasten). Zo kan jong en oud er vanaf september 2024 wekelijks terecht voor toegankelijke natuur- en landbouweducatie, een betaalbare en biologische hoevewinkel en diverse activiteiten voor en door buurtbewoners. Ook krijg je er na een bezoek aan ons landbouwmuseum een andere blik op de rijke landbouwgeschiedenis van de streek.

12. JONGEREN IN BEWEGING

Promotor: Stad Eeklo

Locatie: Eeklo

Korte samenvatting

Het hoofddoel van het project is om jongeren in beweging te brengen vanuit hun eigen krachten, talenten en mogelijkheden en dit door outreachend ontmoeting te creëren en aanklappend te werken in hun eigen leefwereld. We gaan participatief met de jongeren aan de slag en proberen ze toe te leiden tot het bestaande aanbod indien gewenst. Zo niet wordt een aanbod op maat en vraag uitgewerkt met de jongeren. Door de link te leggen met het Jongerenhuis, kunnen we op alle levensdomeinen ondersteunen. Door sterke samenwerkingen zal het mogelijk zijn om op te komen voor de rechten van jongeren en de dienstverlening in de regio te optimaliseren. Hiervoor worden constructieve gesprekken aangegaan met lokale overheden en dienstverleners op basis van gecapteerde signalen en ervaringen van jongeren en medewerkers. We gaan samen met de partners ook aan de slag om indien mogelijk ook na de projectperiode de werking structureel te verankeren.

13. OPTIMALISEREN VAN LOGISTIEK EN KLANTENCOMFORT VAN DE KORTE KETEN

Promotor: De Wassende Maan

Locatie: Leievallei

Korte samenvatting

De Wassende Maan lanceert een webshop die de korte keten boeren en producenten dichterbij de burger brengt. Met het verdwijnen van Voedselteams krijgt het landschap van de korte keten een opdoffer te verwerken. Daarom komt deze nieuwe korte keten webshop als geroepen. Het bestelplatform is klantvriendelijk, en brengt de klant direct in contact met de boeren/producenten.

We staan in een voorafhaalronde bij de kleine producenten zodat deze zich kunnen focussen op teelt en productie. In ons magazijn worden de bestellingen in individuele retourboxen gepickt, om via een netwerk van 60 afhaalpunten in Meetjesland en Leiestreek te worden gedistribueerd. Cruciaal wordt uiteraard de omzet op leefbaar niveau. Daarom wordt gedurende 2 jaar een intensieve campagne gevoerd, waarbij vooral gefocust wordt op het levende verhaal van de boer en producent uit je buurt.

14. PAROCHIEZAAL 2.0

Promotor: Sint-Agathe Vereniging

Locatie: Bassevelde

Korte samenvatting

Het bestaand dak van de parochiezaal in Bassevelde wordt herlegd als structureel onderhoud. Zodoende kunnen er zonnepanelen op het dak komen. Er is ruimte voor een laadpaal. Als dit er is, zoeken we samen met de bewoners van Bassevelde om een deelwagen ter beschikking te hebben.

We blijven inwoners van Bassevelde samenbrengen en zetten samen een stap in de klimaattransitie.